

Onoi. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Hirlap

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
vezetésével

WA

össze két betűből, egy mássalhangzóból és egy
hangzóból áll az a szócska, amelyet Japánban most
szerfelett sűrűn használnak. Jimmu császár hasz-
lőszőr másfélszer esztendő előtt, de átvették tőle a
az utána következő uralkodók is és ennek értel-
igyekeztek fentartani és kormányozni az orszá-
ostanában a politikának lett jelszava ez az euró-
számára rejtélyes hangzat, az országgyűlésen,
léseken unostalan hivatkoznak rá a szónokok,
senen akkor, amikor a japán külpolitikai vonatko-
sát, vagy pedig a távolkeleti háboru céljait akarják
magyarázni. Megtaláljuk ezt a fo-
a japán klasszikusok műveiben is, az írás kezde-
geszen maj napig.

mit jelent tulajdonképpen a Wa szó? Alapjában véve
"nő" az értelme, de politikai szempontból végtel-
sül Nippon eszmevilágában. Mert jelenti az egy-
a megbékéltséget, a nyugalmat és az erőt is, de
a egy nevezőre hozva Japán egész területén, sőt
on túl is. Ezért hívták régebben Nippon helyett
onak Japánt, azaz a nagy harmonia országának.
Évezredek története a „Wa” szóban foglalható
A Wa dogmája volt ugyanis az a nagy olvasztó
ce, amely egybeforrasztotta a különböző fajokat
szette bejűlik a minden hősiességre és áldozatra
amato népet.

milyen rövid az a szó, ugyanolyan nagyok, számo-
döntően elhatárolók az élet minden viszonylataiba
ődő eseményi vonatkozásai. A harmoniáról szű-
gyani azon alapelemét, amelyen maga az állam,
és a társadalom felépül. Minden japán vonatkozás-
szonnal megnyilvánul ez a harmónia. Mert a Wa
csalóan követeli, hogy harmonia legyen az
s a Föld között, uralkodó és népe között,
és család között. De mindez sem elég, hogy
ségében megvalósuljon az eszményi követelés.
a megköveteli ezt a mélyesleges lelkes egyet-
minden egyes csatágtól is, serdülő gyermek-
a késői aggságig, sőt megköveteli még azt is, hogy
eten túl is érvényesüljön ez az örök nagy harmonia.
állandó kapcsolatot követel az élők és az ősök lel-
szött, mert számára csak fizikai halál jétezik, amely-
zonban függetlenül, szakadatlanul élő meleg kap-
tba fonódik a jelen és a múlt.

Évezredek óta a japán államvezetésben ez az eszme
annak. A Teno szent személyétől kezdve a leg-
annak. A Teno szent személyétől kezdve a leg-
nyebb halászig ebben a gondolatban olvad össze az
japán nemzet. Ez a gondolat pedig mindig olyan
vult, hogy történeten állta az idők minden változá-
nem lépett háttérbe, nem homályosult el semjkor,
most még fényesebben mutatja a követendő utat.
nón ismét nagy fordulópontjához érkezett a japán
nelem. A multban minden nagy dolgok a Wa jegyé-
tértek és így van ez ma is. Császárság, nemzet és
jövő eltérhetetlenül szálakkal fűződik e kétbetűs
kákához.

Igy nem kell csodálkozni azon, hogy császár, generá-
s és kormányférfiak szüntelenül jézik, midőn a kelet-
zai nagy térről van szó. Mert mit jelent tulajdonképpen
jelsőbb japán megfogalmazásban a távolkeletásiai
ay tér? Megmagyarázta már az annak idején az Egye-
Ahamoknak és Angliának küldött hadüzenet is,
lyet ebben a szeljemben fogalmaztak meg. A „Wa”
megmagyarázza a jelenben követett japán politikát
megmagyarázza magát a háboru is. De még tisztább
megmagyarázza magát a háboru is. De még tisztább
adott Suzuki tábornok, aki a napokban lett a ke-
szlai nagytér szervező bizottságának elnöke és beszé-
ten a következőket mondotta: A Wa alapja a nagy-
félelítésének. Ennek szellemében fogja Keletázsia min-
népe megkapni az öt megjelölt helyet a Nap alatt. Az
ékezés pedig a bevált ősi szövegben fog megün-
ni és befejezést nyerni. Ez a szó, amely saját erejénél
va mindig újból és újból születik, varázslatos erejénél
va egy közös cél és egy közös eszmébe fogja össze-
asztani az összes keletásiai népeket. Ez az új állapot
anban nemcsak a megértést és az összetartás érzetét
emti meg, hanem a közös munka nyomán fakadó jó-
let és megelégedést is, amelyet szintén nem utolsó sor-
ka céloz, a mindenek boldog harmónijára törekvő Wa.

Német buvárnaszádok ujabb bravurja az amerikai vizeken

Huszonhárom hajót süllyesztettek el 125.000 tonna ürtartalommal Buvárnaszád a Szent Lőrinc folyón — A Kerics-félszigeten a foglyok száma százhetvenezerre emelkedett

A keresi győzelmes harcok után a német-román csapatok már a helyenkint erdőkbe, sziklás szá-
dékokba és bányákba menekült bolsevista csapatmaradványok felmorzsolásának befejezéséhez közelednek.
Az erőteljes tisztogató akció meghiusította a bolsevisták ama reményét, hogy alkalomadtán orv-
támadást intézhessenek egyes tengely-csapatkötelékek ellen. A hadiszákmány összegyűjtésekor és a csa-
tatór átvizsgálásakor kitűnt, hogy a keresi harcokban a bolsevisták nemcsak óriási anyagi, de igen jelentős
embervesztéseket is szenvedtek. Erről alább részletes beszámolót közlünk.

Ami a Charkov-környéki harcokat illeti, katonai körökben általános a vélemény, hogy a küzdelem
a német és szövetséges csapatok javára alakult. A Szovjet tömegesen vetette harcba páncélosait, támadá-
suk azonban megröppant, a páncélosokat felmorzsolták és a bolsevisták eredeti állásaikon tulra
vetették vissza. Most a bolsevisták, — jellemző elhibázott számításaikra, — lovashadosztályokat vezényel-
tek küzdelemre. A szovjet lovasság a német páncélosok acélfalába ütközött és minden támadási kísérlete
meghüszult. Az ellenséges propaganda is alábbhagyott. Kénytelen beismerni a német ellen támadás
sikert. Berlinben ebben annak jelét látják, hogy az ellenség kezd számot vetni a valósággal és belát-
ja, hogy a német haderő védelmi műveletei egyre nagyobbarányuak. Ezzel kapcsolatosan a német főváros
illetékes körei ismételtelen hangsúlyozzák, bármilyen arányuak is a charkovi német hadműveletek, ez még
nem jelenti a nagy német offenzíva kezdetét.

Német buvárnaszádok újabb nagy győzelmét jelenti a német főhadiszállás különjelentése. Az
amerikai vizeken a buvárhajók huszonhárom ellenséges hajót süllyesztettek el közel százharmincezer
tonna ürtartalommal.

Az ellenséges hajózás egyetlen napon huszonhárom hajót vesztett

A német vezéri főhadiszállás tegnap délbni kül-
önjelentésében a buvárnaszádok újabb nagy sikeré-
ről számolt be. Amerikai vizeken ismételt súlyos vesz-
teséget okoztak az ellenségnek. Az Antilláktól ke-
letre, a Karibi-tengeren és a Mexikói-öbölben a légi-
erő és tengerészeti egységek ellenőrzése ellenére is
elsüllyesztettek husz kereskedelmi hajót 111.600
tonna ürtartalommal. Egy másik német buvárnaszád
behatolt a Szent Lőrinc-folyam torkolatába és elsü-
lyesztett három kereskedelmi hajót 14.000 tonna ürt-
tartalommal. Ezzel az ellenséges hajózás egyetlen na-
pon huszonhárom hajót vesztett 125.600 tonna ürt-
tartalommal.

minchat páncélkocsit és kétszázhatvan négy ágyut,
valamint egy páncélvonatot zsákmányoltak. Ezzel a
foglyok száma 169.198-ra emelkedett, a zsákmányolt
páncélkocsik száma 248-ra, az ágyúké 1397-re emel-
kedett.

A repülők Szabasztopol kikötőjében felgyuj-
tottak egy ellenséges kereskedelmi hajót.

Charkov körül az ellenség összes támadásait
visszautasították és a kezdeményezést a németek ra-
gadták magukhoz.

Az Ilmen-tótól délkeletre az ellenség támadásai
eredménytelenek voltak.

A Lapp-földön a német csapatok további tért
nyertek. Egy körülfart ellenséges csapatrészt meg-
semmisítettek.

A Kola-öbölben repülők három ellenséges hajót
megrongáltak. Egynek az elvesztésével biztosan lehet
számolni.

Az arcvonal mögötti területen német és magyar
csapatok erősebb bolsevista bandát körülfartak és
felmorzsolták.

Malta-sziget repülőtereit éjjel-nappal bombázták,
északafrikán pedig egy angol támaszpontot áras-
tottak el bombákkal a német repülők.

A főhadiszállás közlése szerint egy amerikai tize-
ezer tonnás hajót közvetlenül a kikötőbe való befu-
tása előtt állított meg egy német buvárhajó. A száll-
ítóhajó ágyúiból megkezdte a tüzelést a tengeralfat-
járó ellen, mely a tüzet viszonzta. Csakhamar meg-
jelent két további német buvárhajó és most már
együttösen lötték az amerikai gőzöst, mely félóra
harc után elsüllyedt. Az elsüllyedt hajón gumit száll-
ítottak.

A Kerics-félszigeten folytatták a tisztogatósi
művelet. Tegnap további 19.942 foglyot ejtettek, har-

A téli háboru folyamán a bolsevisták tizszer annyi repülőgépet vesztek, mint a németek

Berlinből jelenti a Stefani iroda: A Szovjet állító-
lagos légi ütőképességével foglalkozva Bley őrnagy,
az ismert légügyi szakértő egyebek között azt írja,
hogy a szovjet légierő a téli harcok során nagyon

súlyos veszteségeket szenvedett. Ezek a veszteségek
kétségtelenül súlyosan érintették a Szovjet légi tar-
talékait. A bolsevisták légi veszteségei átlag tizszer
nagyobbak voltak a német veszteségeknél.

A menekült szovjet csapatmaradványok felmorzsolása

A német véderőfőparancsnokság közölte, hogy a
kercsi győzelmes harcok után a német és román csa-
patok hozzáláttak a megvert ellenség maradványai-
k felmorzsolásához azokon a

dást intézzenek a szövetséges csapatok ellen.
A tisztogatósi akció nagy eréllyel folyik és
már befejezéshez közeledik.

A hadiszákmány felkutatása és összegyűjtése
során valóságos

bolsevista hullahegyeket találtak,
így a voikoffi acélüzemek közelében, valamint a jeni-
kaléi erdőnél, ahol a bolsevisták az utolsó szál em-
berig harcoltak. A német gyalogságnak minden tal-
palatnyi földért harcolnia kellett, mert az ellenség el-

sziklás vidékeken, valamint kőbányákban,
tárnákban és rakodóhelyeken, ahol a men-
kült bolsevisták elrejtöztek.

Ezek a bolsevista csapatmaradványok igyekeztek el-
tűnni szem elől, hogy alkalmas pillanatban orvtáma-

Keseredetten védekezett és visszavonulásakor az üzem minden épületénél külön megkísérelte az ellenállást.

Ez a közelharc napokig tartott és az ellenség vereségével végződött.

Ádáz közelharc a jenikaléi erődnél

Jenikalé közelében a Szovjet veszteségei még jelentősebbek voltak. Itt három ezer bolsevista katona vesztette életét. Az erőd előtt különösen heves harcok dultak, mert

itt nyílt utolsó lehetősége a menekülő bolsevistáknak a hajószállásra

és a politikai biztosok parancsot adtak az erőd minden áron való védelmére, hogy ezáltal fedezzék a hajószállási kísérleteket.

Itt a három ezer halotton kívül négyszáznegyven foglyot vesztett az ellenség.

SZEBASZTOPOL BOMBAZAPORBAN

Szerdán a német légerő több hullámban erőtel-

jes bombatámadást intézett Szebasztopol erője ellen.

A német harcirepülőök áttörték az ellenséges légvédelmi tűzérő záróövetét és a Szebasztopol-öböl déli partjától nyugatra és északra fekvő, katonai fontos-ságu célpontokat

pontos bombatalálattal igen eredményesen támadták.

A támadás sikerét a nagy tűzek is bizonyították. A bombázó német légikötelekek védelmével megbízott német vadászipilóták két szovjet vadászgépet lelőtek. Az összes német repülőgépek visszatértek támaszpontjaikra.

Nincsen elég tisztje a szovjet hadseregnek

A kercsi harcok egyes részleteiről érdekes hírek érkeznek. Kiderült, hogy a szovjet parancsnokság a visszavonulás rendjét a következőképp határozta meg: Mindenekelőtt a nehéztűzérőket kellett visszavonni, azután a gépjármű- és vontatójárműveket, majd a tábortáborokat és csak a hadianyag visszavonása után kerülhetett sor a csapatok visszavonulására. Berlinben ezzel kapcsolatosan megállapítják, hogy

mindez jellemzi a szovjet módszereket, fontosabb az anyag, mint az ember.

Az a tény egyébként, hogy a nehéztűzérő megmen-

tését tartották legfontosabbnak a bolsevisták, bizonyítja, hogy a Szovjetunió kevés jómínőségű acéllal rendelkezik már. A német előnyomulás következtében a Szovjet legjelentősebb nyersanyagelőhelyeit és hadiipari üzemét elvesztette s ennek már

mutatkoznak a következményei.

Egy másik jellemző körülmény volt, hogy a visszavonulás alkalmából a politikai biztosok és tiszttek parancsot kaptak, hogy a légénységét megelőzve meneküljenek. Ebből is látszik, hogy

tiszttekben, valamint katonai kiképzőkben nagy a hiány Sztalinéknál.

A hinduk békét akarnak közvetíteni Japán és Kína között

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda: A Bangkok Times című lapban az indiai nemzeti kongresszus egyik szövegű cikkét írt és ebben rámutatott arra, hogy a hindu vezetők, elsősorban pedig Gandhitől várják, vesse latba minden befolyását a csungkingi kormánynál, hogy ez békét kössön Japánnal. A cikkíró megállapítja, hogy Csungking számára nagyon csekély lehetőségek mutatkoznak a további tartósabb ellenállásra. Jobb volna tehát véget vetni ennek a háborúnak, amely annyi szenvedést hozott a

kinai népnek, — írja a Bangkok Times.

A hindu nép mindig nagy érdeklődést és végletes rokonzenetelt tanúsított a kínai nép iránt. Gandhi a jelenleg Indiában tartózkodó kínai kiküldöttekkel megbeszéléseket fog tartani ebben a kérdésben, — hangoztatja cikkében a hindu szövegíró — majd élesen támadja az angoloknak azt az állítását, amely szerint a békekötés megalázó lenne Kína számára. Jelen pillanatban fennállnak a becsületes béke feltételei, — fejeződik be a thajföldi lap cikke.

Millió és millió éhező, rongyos gyermek a szovjetparadicsomban

Az Angliában és Amerikában lábrakapott szovjetbarátság, mely a bolsevizmust, minden keserű tapasztalatról megfeledkezve, hirtelen a család, egyház és közsabadságok védelmezőjének kiáltotta ki, Sztalint mindig újabb álarok felvételére bátorítja. Kegyetlen tréfának látszik, de igaz:

az emberi jogok ügyvédje szerepében tetszelgő szovjet legújabbán már mint gyermekbarát is a többi nemzetek mintaképének tekintélyét követeli magának.

A moszkvai „Pravda” a napokban rítkító cikkben fordult a „világ asszonyai”-hoz, hogy segítséget kérjen tőlük „a fasiszták szervezett gyermekgyilkossága” ellen. „Nem halljátok a fasiszta uralom alatt szenvedő gyermekek zokogását és sirását? A kínok kelyhe már teljesre fordult!” — ordítja a cikk.

A szovjetparadicsom áldásai ott, ahol szándékos öncsalás nem teszi vakokká a szemeket, már untig ismeretesek ahhoz, hogy ne legyen fölösleges idézni a jó magyar közmondást: „Az kiabál, akinek a háza ég”, de talán mégsem árt még egyszer szembenézni a valósággal, már csak azért is, mert a „Pravda” példátlan cinizmusa kitűnő

alkalmat ad lemérni azt a feneketlen szakadékot, mely a szovjetvalóság és szovjetpropaganda között tátong.

A természetből fogva ártatlan gyermekek erkölcsi és testi nyomorúsága már a kezdet kezdetén is egyik legmegrendítőbb jelensége volt a szovjetvilág mindennapi életének. Moszkva sohasem mulasztotta ugyan el, hogy a külföldi tanulmányi bizottságokat és gyanútlan utazókat néhány mintaintézménnyel, gyermekkeretekkel, iskolákkal, szüneti táborokkal, üdülőtáborokkal stb. kísérelje meg elkápráztatni, az orosz Potemkin-módszerek azonban már tulságosan ismertek ahhoz, hogy az őszinte igazságot kereső embert lépésről lépésre csalhatták volna. Körmönfontabb propagandafogás volt az ugynevezett bolsevista önkritika, mely azzal a látszattal akarta megtevesztetni, mintha a szovjetélet el nem rejthető sebeit csupán az alsóbbrendű közegek helyenkinti hanyagságával lehetne menteni. A hiba gyökere természetesen magában a szovjetrend-

szemben volt, az önkritika taktikája pusztán ennek az igazságnak leplezésére szolgált.

A szovjetparadicsom boldogtalan ifjuságának reménytelen helyzete mindenekelőtt a beszprizornikok, a családalan gyermekcsavargók millióinak alakjában öltött elérhető méreteket.

A szülőktől megfosztott vagy hazulról megszókött gyermekek megszámlálhatatlan tömege kóborolt a mammutbirodalom végtelen

utain, lerongyolódva, kiéhezve, erkölcsileg lezülve, minden gonosziettre készen. Számukat hivatalos becslések is 6, 8, sőt 9 millióra tették. Az alkoholizmustól kezdve minden elképzelhető lélek- és egészségromboló hajlam tizedelte ezt a szomorú sereget éveken keresztül, mások büntetőtáborokban összezsúfolva tömegesen estek a „likvidálás” áldozatául. A háboru megindulása idején a csavargók még a szovjet utca mindennapos képéhez tartoztak.

Mindez tehát nem volt átmeneti jelenség, egy forradalmi fejlődési folyamat közbeeső állomása. Maga Lenin özvegye, Krupszkaja asszony állapította meg, hogy ezek a hordák nem a mult öröksége, hanem a „jelen terméke” voltak. Itt már csak a gyökérig ható erkölcsi felbomlás külső tünetei nyilvánultak meg, a nevelés teljes csődje. A szovjet közvélemény előtt a beszprizornikok problémáján túl is sok panasz hangzott el az ifjuság elvadásásáról, elállatiasodásig fajuló eldurvulásáról. Erkölcsi tartalmat adó ösztönzésekre képtelenül a kormány végül is csak

egyetlen kivételt utat látott a pusztító járvány megfékezésére: a hasonló durva erőszakot, a halálbüntetés bevezetését.

Az 1935 április 7-én kibocsátott rendeletet a 12 éves kortól kezdve a gyermekekre is kifejezetten kiterjesztette mindazokat a büntetéseket, amelyek addig csak felnőttekkel szemben voltak érvényben: „Ha 12 éves vagy ennél idősebb fiatalok bűnösnek találhatók lopásban, erőszak alkalmazásában, testi sértésben, gyilkosságban vagy gyilkossági kísérletben, a büntetés valamennyi fajtájának alkalmazásával, törvényes eljárással jár el.”

Abban a közösségben, mely a durva anyagság gondolatvilága szerint rendezkedik be, a minden nemesebb és magasabb rendű ösztönök szakkal nyom el, a gyilkos posvány levegőjében növekvő ifjuságnak is szükségesszerűen a lelki eltomlás áldozatává kell lennie. Abban a társadalomban, mely a gyermek és család között cinikus tervességgel minden kapcsolatot megszakított, ma hivatkozik a „Pravda” az anya és gyermek természetes kapcsolatára.

Evtizedes halálos bűnököt nem lehet egy nap alatt levelezekelni.

Moszkvában ezt bizonyára tudják, legfeljebb az országok nem tudják, amelyek most rövidlátóan csak okokból szabad kezet adnak a bolsevista propagandának, de eljön majd az idő, amikor ezek is rájönnek, hogy azt a dudvát aratják, melyet most vettek el.

Dr. Koppány Vilmos

Amerikában

Nem tudnak annyit termelni ahány hajójuk a tenger fenekére jut

Buenos Airesből származó hírt ismert Stefani-iroda. Eszerint az Északamerikai Egyesült Államok egyik legsúlyosabb gondja a kereskedelmi hajótér hiánya.

A Fehér Házban beismerik, hogy etekintetben óta romlott a helyzet.

1941 december 7 óta pedig a hajótérhiány aggasztó hiányokat öltött.

A hajótérhiány miatt az Egyesült Államok nem tudnak hadianyagot és csapatokat szállítani oda, szükségessé volna rájuk. A tengelyhatalmak buvárszárjai

megbénították az északamerikai hajóforgalmat,

mert az elsüllyesztett északamerikai hajók száma bizonyítottan legalább annyi, sőt több, mint az a mennyiség, amelynek az elállított hajótér mennyisége.

A volt magyar miniszterelnök a magánéletbe vonul vissz

Budapestről jelentik: A magyar kormány tegnapi értekezletén Kállay Miklós magyar miniszterelnök bejelentette, hogy a kormányzó a külminiszteri állásban véglegesítette. Annak idűnyanis, amikor Bárdossy László lemondott a miniszterelnökségről és külügyminiszterségről, politikai körökben abban bizakodtak, hogy egészségi állapotával hajlandó lesz újra vállalni a Kállay-mányban a külügyminiszteri tisztséget. Kállay jelentette a pártértekezleten, hogy minden erre nyúló kísérlete hiábavalónak bizonyult, mert Bárdossy kijelentette, hogy a magánéletbe vonulni kíván, de külpolitikai tapasztalataival mindenkor szívesen áll a kormány rendelkezésére. Erre való tekintettel — mint a Rador távirati iroda jelenti — Horváth Miklós magyar kormányzó Kállay Miklós miniszterelnököt véglegesen megbízta a külügyminiszteri tisztségek intézésével.

Csalás a közmunka alól mentesítéssel

Cernautiból jelenti a Rador: Cernautiban nagy szabású csalás lepleztek le. Számos zsidó ugyanígy más munkarekvirálási parancsok kivonata magának kötelező közmunka alól. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a hamisítások elkövetője egy Cernauti magántisztviselő, aki sürin megforog az ottani munkügyi felügyelősen és egy órány pillanatban sikerült a hivatalos pecsétet ellopni. Ennek birtokában úrlapokat készítettett, amelyek egyszerűen rávezette zsidó „klienseinek” nevét, amelyekkel a megjelöléssel, hogy mentesülnek a közmunka alól. Az iratért Cardas személyenként tíz-tizenöt ezer forintot kapott. Munkájában segítségére volt a többi közt egy Druckmann Iosif nevű „üzietszerző”, aki ös kötettséivel feleket szerzett Cardasnak. A vizsgálat most igyekszik kideríteni, vajjon a csalás nem terjedt-e ki az ország más városára.

A „Forum” és az „Urania”

Tím zinnázak, Arad, ezúton hozzák a nagyérdemű közönség b. tudomására, hogy a mai nantól kezdődőleg a vasárnapok és az ünnepek kivételével minden nap 3 órakor matiné előadásokat tartanak 30 le felügyelőhelyárral!

HIREK

Timisoara szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.
ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 390.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
gyármalnak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A hétezer éves kanál

Asatási leletek bizonyítják, hogy az ember Krisztus születése előtt körülbelül ötezer esztendővel jutott arra a gondolatra, hogy bemélyített tenyerét, amelyet addig viznek és tejnek merítésére használt, eszközzel helyettesítse. A Krisztus előtti ötezerhez hozzáadjuk az azóta eltelt közel kétezeret és megkapjuk a kanál hétezer éves életkorát. Hogy ez esetleg néhány száz évvel több, kevesebb, ilyen hosszú időnél nem firtatja azt senki. A legrégebbi kanalak agyagból készültek és természetesen nem voltak olyan keesekesek, mint mai rokonai. Aztán jelentkeztek a kőből, csontból és fából csinált kanalak. Az első fémről készült kanalakkal a főnclialak rendelkeztek, akik erre a célra vörösrézet használtak. Azután jött a bronzkanál és a vaskanal. Az egyiptomiak kanalaik nyelét már emberi, vagy állati alakoknak azokra vajó faragásával ékesítették. A görögök kenyérszabój formált kanalaikat keményre süttették és aztán használat után csemegeként megették. Az ezüsből és aranyból való kanalakat már ott találjuk az ókori fejedelmek udvarában. A tizennegyedik és tizenötödik században, amikor az evésnél a vilga még ismeretlen volt és az urak is vagy magukkal hordott kékül hegyével, vagy pedig ujjukkal szedték ki a tájból a húsdarabokat, a francia, angol és burgundi udvarokban már megkezdődött a kanállal vajó fényezés. Ötvösök, zománcolók, elefántcsontfaragók és porcellánégetők egymással versenyeztek, hogy minél művészibb kanalakat állítsanak elő. VIII. Henrik angol király vajamennyi feleségének az esküvő alkalmával többek között három aranykanalat is ajándékozott. Amikor azonban egyik-másik feleségét lefejeztette, sohasem felejtette el kiadni a parancsot, hogy a gazdátlanul maradó aranykanalakat beszállítsák a királyi kincstárba. A kanalak nyelve régebben rövidebb volt, mint a mai. Mikor azonban a nagyurak megkedvelték a terjedelmes bodorított gallérokat divatját, meghosszabbították a kanálnyelveket. A levesmerő nagykanalakat először 1530 körül kezdték használni Svájcban, viszont az ugynevezett kacsiny kávékanalakat csak az elmúlt száz év elején készítették. A kultúra kezdetjéig az ősi népek ma is fakanállal, esetleg plékanállal esznek. Az egyik afrikai utazó aki körülbelül harminc esztendő előtt járt a sötét földrész belsejében, meséli, hogy elefánttárgyakat kanalakat adott az ottani népeknek. Aztán megfigyelték őket, amint kecsketejet laktároztak. Az agyagfazékból kanállal merítették ki ugyan a tejet, de azt aztán begörbített tenyerikbe öntötték és onnan itták meg.

Andorás.

— Egyetemi tanárok visszahívása a katedrára. Bucurestiből jelentik: Május 20-i hatállyal a következő egyetemi és főiskolai tanárokat hívták vissza a katedrára: Maior Augustin, a Timisoara-temesvári természettudományi kar a nehézkedés. h. és vil. lanyosság-tani tanszékére, Mihail Dumitru, a Sibiu-r. gazdasági orvosi kar szemgyógyászati tanszékére. Andrescu-Skelety Mihai a Timisoara-temesvári zene- és drámai művészeti akadémia összhangtani és hangszerelési tanszékére, végül Antonescu Gheorghet, a Timisoara-temesvári mezőgazdasági kar erdészeti tanszékére.

— A Bánság legidősebb pedagógusa a Timisoara-temesvári nyugalmában élő Kiss Lajos egykori középiskolai tanár. Az idős ur, aki még néhány év előtt szorgalmas látogatója volt a városi könyvtárnak, kilencvenhat esztendő terhével vállain csendes visszavonultságban él otthonában, de minden iránt érdeklődik és szellemi frissességben figyelője a mai rohanó eseményeknek. Szerkesztőségünkhez intézett levelében sajnálatának ad kifejezést, hogy korára való tekintettel nem vehetett részt személyesen Gokler Antal igazgató temetésén.

Takarékoskodjunk a kenyérral!

— Újabb önkéntes horvát repülőalakulatok indultak a keleti frontra. Zágrábból most indultak vissza a keleti frontra azok a pilóták, akik kéthavi szabadságot töltöttek otthona. A frontra induló repülőkhöz újabb önkéntes alakulatok csatlakoztak.

— Francia megszállt területen megkülönböztető jelvényt viselnek a zsidók. Párisból jelenti a Rador: A megszálló hatóságok rendelkezéseire francia megszállt területen június elsejétől kezdődően minden zsidó távicsillagot köteles ruháján viselni.

Öt perces gazdasági földrajz

Uj-Guinea a pacifagon heveő kincsek országa

Az Ausztráliát övező szigetcsoportok sorában Uj-Guinea foglalja el az első helyet. Bár az ötödik kontinenssel földrajzilag nincsen szoros összefüggésben, mégis hozzá tartozik, mert a Torres-szoros mindössze 150 kilométer széles és mélysége is alig éri el a 200 métert, tehát sekélyebb a Nagy Szunda-szigeteket az ázsiai szárazföldtől elválasztó tengerrészeknél.

Uj-Guinea ma a föld legismertebb része. A Spanyolorok már 400 éve felfedezték ugyan és nyugati felét a hollandok, a keleti részeket pedig a britek közel száz esztendeje birtokolják, a sziget legnagyobb részére azonban fehér ember még a mai napig sem tette lábát. A kutatások legfőbb nehézségeit a meredek — egyes helyeken 5000 méter magasságúak — hegy-lánokok, a sűrű, járhatatlan őserdők és végül a gyér lakosság és ezáltal a teherhordókban mutatkozó hiány képezi. A partok legnagyobb része lapályos ugyan, de velük párhuzamosan áthatolhatatlan mangrove-mocsarak húzódnak, mögöttük pedig az egész szigetet átszelve magas hegylánc terül el, melynek csúcsein — annak ellenére, hogy a sziget az egyenlítő közelében fekszik — örök jég és hó honol.

Uj-Guinea Grönland után a világ legnagyobb szigete, keréken 785.000 négyzetkilométerrel. Hosszúsága 2400, legnagyobb szélessége pedig 660 kilométer tesz ki, lakossága csupán 800.000 bennszülöttről áll. Éghajlata megfelel az általános trópusi klímának; a hőmérséklet 25—28 fok körül váltakozik. Az egyenletes meleg, a sok és a bővizű folyók hihetetlen termékenyvé varázsolják a talajt. Csodálatos növényvilága a trópusi pompájáról és gazdagságáról tanuskodik. A hegyeket 3300 méter magasságú sűrű erdő, sőt 900 méterig őserdő borítja. A partokon kókusz és az értékes szagópálma egyaránt otthonos.

A bennszülöttek csak abból élnek, amit a természet nyújt nekik. Napi táplálékuk banán, cukornád és szagó. Bár a termékeny föld pazar bőkezűséggel gondoskodik ölük, mégsem hasonlítanak a trópusi szigetek lustaságukról közmondásos bennszülötthez. Fűrge, élénk, szorgalmas emberek. Alkalmos he-

lyeken kókusz-pálmaültetvényeket létesítenek földjeiket is ügyesen művelik. Emellett jól bírnak különböző szerszámokkal is. Csónakokat és tuta építenek, halásznak és ügyes fazekasok; élénk fadaragásaik jó ízlésről tanuskodnak. Legnagyobb részük cölöpházakban lakik.

Európai részről eddig még csak édes-kevesetek ennek a valóságos eldorádónak feltárásáért, míg rengeteg hasznot tudna a kulturállamoknak tani. Annak, hogy ez eddig nem történt meg, elsősorban az a magyarázata, hogy a sziget mostani urai a hollandoknak és briteknek nincsen elég embergyarmatosításra és Uj-Guineán kívül bőven van olyan birtokaik is, melyeknek kiaknázása a jobb lekedési utvonalak révén gazdaságosabb. Mindezen ellenére a kivétel már ma sem jelentéktelen. A gazdasági export, mely a koprát, kaucsuk, gyöngyaglyót foglalja magában, természetesen Ausztrália felé irányul. Ez a kivétel 1936/37-ben 2,3 millió ausztráliai fontot tett ki, melyből 1,2 millió font csak kopráért folyt be.

A bányászat természetesen még fejletlenebb a sziget földje az eddigi szórványos kutatásoknak is bő arany-, barnaszén-, ólom-, cink- és kéntelesejt magában, kivételre eddig csupán az aranrrült, mégpedig 1936-ban körülbelül 7000 kilógram mennyiségben. Az ország számos bővizű folyója energiát és szállítási lehetőségeket nyújtana a kincseinek feltárására — a Sepik folyó 1000 kilométer hosszúságban hajózható — Ausztrália és landia azonban emberanyaghiánya miatt mindezek a lehetőségeket kénytelen volt kiaknázatlanul hagyni.

Uj-Guinea új urának, a 190 millió Japánban vet van embere arra, hogy a páratlanul gazdag get ismert és még fel nem fedezett kincseinek rásáról gondoskodhasson. A papuák országa láthatólag nem sokáig marad a föld egyik legzatosabb zuga és az őserdők füledt csendjét hamar gőzfűrészek lárájára és emelődaruk csikofogja felverni. (K—y L—)

— Német hadbírák látogatása Brasov-Brassóban. Brasov-Brassóból jelentik: A romániai köruton levő német hadbírók a Prahova völgyében tett látogatásuk után Brasov-Brassóba érkeztek. A vendégeket a helyi örségi parancsnok, a megye és a város képviselője, valamint a Brasov-brassói katonai törvényszék főelőnöke és főügyésze üdvözölte. Ezt követően a német és román hadbírák közötti kari megbeszélés volt, majd este a német vendégek fogadáson vettek részt.

— Az algéri brit határsértés utóhangjai. Vichyből jelentik: A francia sajtó a legélesebben elítéli az angol repülők behatolását francia felségterületre. A lapok ugyanakkor elégtétellel állapítják meg, hogy az algéri brit határsértés alkalmával a francia véderő feladata magaslátán állt és a francia vadászrepülők ártalmatlanná tették a brit gépeket. A lapok erélyes állásfoglalást követelnek a kormánytól hasonló brit támadások megakadályozására.

— Orvosi hír. Dr. Bodea Eugen, fül-, gége-, orrspecialista újból rendel. Timisoara, Bulevardul Regele Ferdinand 1/B (Löffler palota), I. emelet. 12—1 és 3—5. Telefon 17.43.

— Elnéptelenedtek az északamerikai gépkocsiallakások. A Német Távirati Iroda az Evening Standard értesülését ismerteti. Eszerint amióta az Egyesült Államokban korlátozták a benzinfogyasztást, az amerikai gépkocsiallakások elnéptelenedtek: csak néhány gépkocsi létezik az utcákon. Newyorkban egyébként több benzínállomás napok óta nem szolgáltat kibenzint, mert nem kapott újabb szállítást.

— A ciszterciend jubileuma. Letelepülési nyolcszázéves fordulóját ünnepli Magyarországi ciszterciend, melynek első kolostorát 1142-től a mai megyei Cikádorban (ma Bátaszék) alapította. Az első alapítást ugyanebben az évszázadban követették. Zircen (ma a rend központja Magyarországon) 1182-ben vonultak be. A rend tagjai a pilülésük óta értékes népművelő tevékenységet folytatnak. Aldozatos lélekkel irtották egykor az őserdősáritották a mocsarakat, szabályozták a folyók, művelték a földet. Gazdaságuk a környékbeli ság valóságos mintaiskolái voltak. Ma magas színvonalú középiskolai oktatással és neveléssel foglalkoznak. Mintagazdaságaik ma is híresek.

— Pestisjárvány Peruban. Limából jelentik: Perui főváros kínai negyedében több száz ember meghalt. A hatóságok elrendelték a negyed önyiváros helyiségeinek bezárását. A kínai területére csak különleges engedéllyel lehet lépni.

— Betörőnek énekelni veszélyes. Bucurestiből jelentik: A főváros több elővárosában az utóbbi években számos betörés történt el. A csendes minden igyekezete a tettesek leleplezésére hiábavaló bizonyult. Az elmúlt éjjel a szolgálatos csejárdor észrevette, hogy az egyik ház ablakán férfi hatol be. Mire azonban a ház közelébe ért betörők eltűntek és a kudarc felett érzett bosszúgukban ugyanazon éjjel betörtek egy korcsnán ahol alaposan felöntve a garatra, énekelni kezdték. A zajra a csendőrök is megjelentek és már nem nehéz dolguk az alaposan elázott betörőkkel.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Mától kezdve világszenzáció! Hosszu évek után újra Aradon

Garry Cooper, Ray Milland, Robert Preston

együtt, hatalmas filmjük: a

KÉK CSILLAG

(BEAU GESTE)

Izgalmas epizódok az idegen légióból. A bajtársi szeretet, összetartás és önfeláldozás legszébb filmje. Minden nap 3 kor matiné 35 lejes olcsó helyiárral. Diákoknak e kedvezve előadások 3, 5, 7:30 és 9:30 kor

Fából vaskarika

A Reuter angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Hoover volt északamerikai köztársasági elnök nyilatkozott a jelenlegi helyzetről is kijelentette, hogy Roosevelt elnököt diktatórikus hatalommal kell felruházni és az Egyesült Államoknak valóságos fasiszta gazdálkodásra van szükségük. Erdekesek ezek az angolszász államfőriak, akik a demokrácia emlőin nevelkedtek, állítólag ennek a nemes demokráciának a védelmében avatkoztak bele a háboruba és amikor szorul az a bizonyos lábbeli, akkor egyszerre megfedkeznek minden demokrata jelszóról és a tengelyhatalmakat kívánják utánozni. Elfelejtik azonban, hogy a fasiszma nem egyszerű eszköz, hanem szellem és rendszer. A demokráciáért fasiszta eszközökkel harcolni körülbelül olyan, mint annak a bognárnak az esete, aki fából akart vaskarikát csinálni.

— **Uj görög katolikus esperes beiktatása.** Balaton dr. Lugojlugosi görög katolikus püspök Ignatellon Ronat-rónáci görög katolikus plébánost címzetes esperessé nevezte ki. Az új esperes ünnepélyes beiktatását Ratiu Iuliu dr. vikárius pünkösdi hétfőjén délelőtt tíz órakor végzi a Ronat-rónáci elemi iskolában lévő kápolnában.

— **Kilépett az egyházi szolgálatból a katolikus házmegyeyi tanfelügyelő.** A német iskolákra és szerőkre vonatkozó megegyezés alapján Etienne Kásef, a Timisoara-temesvári katolikus egyházmegye tanfelügyelője, állásáról lemondott, illetve kilépett az egyházmegyei szolgálatából. A volt egyházmegyei tanfelügyelőt a német népközösség vette át. Megjegyzendő, hogy az egyházmegyei tanfelügyelői állást még nem töltötték be.

— **Olasz tengerészeket ítélték el az Egyesült Államokban.** Buenos Airesből jelenti a Stefani-iroda: New Yorki közlés szerint most fejeződött be annak a szonhat olasz tengerészek a pere, akik az elmúlt márciusában használhatatlanná tették a Gloucester New Jersey kikötőjében horgonyzó olasz hajót. A bíróság a hajó parancsnokait egyenként tizenöt napra, míg a legénység tagjait egyenként nyolc hónapra fogházra ítélte.

— **Magyar nyelvű szentbeszéd lesz ma, szombaton Timisoara-Temesvárott este hét órakor a püspöki székesegyházban,** a májusi ájtatossággal kapcsolatban, mondja Plesz József kanonok, belvárosi plébános; a Mehalában este negyednyolc órakor lesz a magyar szentbeszéd a májusi ájtatossággal kapcsolatban, mondja P. Károly szalvatoriánusrendi plébános.

— **Elfelejtette a villanyvasalót kikapcsolni.** A Timisoara-temesvári Román Bőripar, Morarilor-sor szám alatti telepén nemrég tűz volt. A rendőrség most megállapította, hogy a tüzet egy bekapcsolva maradt villanyvasaló okozta. Drega Cornelia munkásnő ugyanis vállkendőjét vasalta és megfedkezett na, hogy a villanyvasaló áramát kikapcsolja. Felelőssége folytán keletkezett a tűz, amely hárommillió leot kárt okozott. A munkásnőt a rendőrség most letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Timisoara-temesvári nagyvásár.** Timisoara-temesvár város vezetősége a legközelebbi nagyvásárt május 31-re, vasárnapra tűzte ki.

— **A Normandiae óceánjárót kiemelik.** Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A newyorki rádió közölte, hogy Knox amerikai tengerészeti miniszter kijelentése szerint megtették az előkészületeket a Normandiae francia óceánjáró kiemelésére.

— **Adományok.** A Déli Hírlap kiadóhivatálában 1000 szász leit adományozott egy nyomorban élő egény asszony támogatására.

— **A fürdés első áldozata.** A Freidorf-szabadulási csendőrség értesítette a Timisoara-temesvári csendőrséget, hogy ismeretlen fiatalember holttestét gták ki a Begából, akin fűrduhuha volt. A huszonöt körüli fiatalember fürdés közben fulladt a vízbe.

— **Zsidó munkaszolgálatosok jelentkezése.** A Timisoara-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli a 1924—1944. korszakot tartozó zsidókkal, akiket május 17-én és 20-án az Electrica-sportpályán munkaszolgálatosokba osztottak, hogy május 23-án, szombaton reggel kilenc órakor indulásra készen teljes felzereléssel jelenjenek meg a Luna-parkban. Akik nem jelentkeznek, büntetésben részesülnek.

— **A pünkösdi hétfői radnai férizarándoklat.** A radnai férizarándoklat résztvevői, akik eddig még nem váltották meg előre a pünkösdi hétfői férizarándoklatra szóló részvételi jegyüket és mégis résztvenni kívánnak a zárandoklaton, az oda-visszautazásra szóló menetjegyüket az indulás reggelén nyolc óra előtt válthatják meg a vasuti pénztárnál.

— **Olasz nyelvvizsgák.** A romániai olasz kulturális intézet Timisoara-temesvári osztálya által rendezett nyelvtanfolyam vizsgái kezdők részére május 29-én, a gyorsanfolyam kezdői részére május 30-án és a haladók részére május 28-án délután hat órakor lesznek a Libertatii tér 2. szám alatti második emeletén levő hivatalos helyiségben.

TAKARÉKOSKODJUNK A KENYERREL!

— **A Timisoara-temesvári szerb nők jótékonyági egyesületének közgyűlése** május 31-én délután öt órakor lesz a belvárosi egyházközség irodahelyiségében a következő tárgysorozattal: 1. A közgyűlés megnyitása. 2. A titkári beszámoló. 3. Pénztári jelentés. 4. Titkári választása. 5. Esetleges indítványok és 6. A jegyzőkönyv hitelesítése. Dr. Stefanovitsné elnök és Markovits titkárnő erre a rendes évi közgyűlésre meghívja az összes rendes és pártoló tagokat.

— **Házasság.** Lenhardt Káto, Lenhardt János, Timisoara-Temesvár belvárosi borbélymester leánya és Palik László kereskedő ma, szombaton délelőtt tizenegy órakor az anyakönyvi hivatalban házasságot kötnek. Az egyházi esküvő holnap, pünkösdi vasárnapján délután hat órakor megy végbe a józsefvárosi római katolikus plébániatemplomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Pünkösdi a katolikus templomokban

Timisoara-Temesvárott a pünkösdi ünnepek alatt a katolikus templomokban a következő lesz az istentiszteletek sorrendje:

A püspöki székesegyházban pünkösdi vasárnapján délelőtt tíz órakor ünnepélyes nagymise lesz, amelyet Kayser Lajos pápai protonotárius, nagyprepost pontifikál. Pünkösdi másodnapján ugyancsak délelőtt tíz órakor nagymise. Este hét órakor a májusi ájtatossággal kapcsolatban magyar szentbeszéd.

A belvárosi plébániatemplomban pünkösdi vasárnapján délelőtt félkilenc és féltíz órai kezdettel csendes szentmise, délelőtt tizenegy órakor ünnepélyes nagymise magyar nyelvű szentbeszédrel, mondja Plesz József kanonok, belvárosi plébános. Este nyolc órakor májusi ájtatosság, magyar nyelven. Pünkösdi hétfőjén a szentmiséket ugyanazon időpontban tartják, mint előző napon.

A gyárvárosi plébániatemplomban pünkösdi vasárnapján délelőtt féltíz órakor szentbeszéd és ünnepélyes zenés nagymise, mondja Rech K. Géza apát-plébános. Este hét órakor májusi ájtatosság lesz magyar szentbeszédrel. Pünkösdi hétfőjén délelőtt féltíz órakor magyar szentbeszéd és nagymise.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban pünkösdi vasárnapján délelőtt nyolc órakor szentmise keretében járulnak közös szentáldozáshoz a magyar konferenciabeszédek hallgatói, szentbeszédet mond P. Vargha Irenusz Fagaras-fogarasi szentferencndi házfőnök. Délelőtt kilenc órakor ünnepélyes nagymise, tizenkét órakor szentmise magyar szentbeszédrel, mondja P. Vargha ferencndi házfőnök. Este hét órakor a májusi ájtatossággal kapcsolatban P. Vargha Irenusz a konferenciabeszédek ünnepélyes befejező prédikációját mondja. Pünkösdi hétfőjén délelőtt kilenc órakor magyar szentbeszéd, mondja P. Bálint szalvatoriánusrendi szerzetes, utána nagymise. Délelőtt féltizenkét órakor szentmise magyar szentbeszédrel.

A józsefvárosi plébániatemplomban pünkösdi ünnepén délelőtt féltíz órakor, Metzger Márton dr. prepost-plébános mondja az ünnepi nagymisét. Este negyednyolc órakor a májusi ájtatossággal kapcsolatban magyar szentbeszéd lesz, mondja Fodor József dr. Pünkösdi hétfőjén délelőtt féltíz órakor magyar szentbeszéd, mondja Metzger Márton dr., utána nagymise, mondja Groczky Péter nyugalmazott esperesplébános.

A mehalai plébániatemplomban pünkösdi első napján délelőtt félkilenc órakor szentmise magyar nyelvű szentbeszédrel, mondja P. Károly szalvatoriánusrendi plébános, féltizenegy órakor nagymise. Pünkösdi hétfőn délelőtt féltizenegy órakor magyar szentbeszéd és nagymise, mondja P. Károly.

Kevés az aprópénz

Argentínában és emiatt lépten-nyomán bonyadalom támad a viljamoson, káveházban, az újságárus bode előtt és mindenütt, ahol váltópénz kell. A bajnak oka az, hogy elsüllyedt az az Egyesült Államokból jövő hajó, amely tizenkét millió nyikke pénzdarabot szarított Buenos Airesbe. Ezt a szerencsétlen alkalmat sebtiben kihasználták az alkalmi üzérkedők is, akik csakhamar eltüntettek minden fellelhető aprópénzt, úgy, hogy most már valóban a legégetőbb hiány mutatkozik a váltópénzben. Az állam új aprópénzről fog gondoskodni, azonban ez tekintettel a nagy nyikkelőhíjra, rézből fog készülni.

— **Orvosilag felmentették felülvizsgálása.** A Timisoara-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy a nagyvezérkar rendelete értelmében az orvosilag felmentettek, az 1914—1944 korszakúakba tartozók, akár a hadkiegészítő parancsnokság, akár az illetékes egységek révén kapták a felmentést, a Sibiu-nagyszébeni katonai kórházban orvosi felülvizsgálatra kerülnek. A hadkiegészítő parancsnokság idejében elküldte számukra az értesítést, hogy jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságnál, ahonnan csoportosan Sibiu-Nagyszébenbe szállítják őket. Azok, akik értesítést nem kaptak, jelentkezzenek június elsején reggel nyolc órakor a hadkiegészítő parancsnokságnál összes katonai irataikkal és öt napra elegendő étellel. A zsidók nem vesznek részt az orvosi felülvizsgáláson. Azok az orvosilag felmentettek, akik a felülvizsgálásra nem jelentkeznek, büntetésben részesülnek.

— **Leningrad lakosságát elköltöztetik.** Svájcban keresztül megerősítették azt a hírt, hogy a szovjetkormány a tél folyamán Leningrad lakosságának kétharmadát a Szovjetunió belsejébe költöztette át. Eddig körülbelül kétfélmillió embert vittek el Leningradból.

— **Sztalinéknál ez így szokás.** A Popolo di Roma című olasz lap azzal az eseménnyel kapcsolatosan, hogy a bolgár-török partok közelében egy szovjet tengeralattjáró ágyutüz alá vett és elsüllyesztett egy török hajót, hangsúlyozza, hogy ez az incidens nemzetközi szempontból rendkívül súlyosnak tekinthető, de egyáltalában nem meglepő, mert nem most fordult elő először, hogy a Szovjet kimutatja megvetését a nemzetközi törvényekkel és megállapodásokkal szemben.

— **Vasrács? Farács? — Egyik sem ...** A londoni rádió hatóságai intézkedést ismertettek, melynek értelmében Angliában tilos a leszerelt vasrácsokat farácsal helyettesíteni, mert fahány mutatókzik. Faanyag ezután csak javításra és fontosabb munkákra használható. Mint ismeretes, Angliában a vasháló miatt már hónapokkal ezelőtt leszerelték a vasrácsokat és az így nyert vasmennyiséget hadianyaggyártás céljára fordították. Most azután se vasrács, se farács ...

— **Anyakönyvi hírek.** A Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Hencz Károly villamos kocsivezető leánya Zsuzsanna, Orlescu Coriolan vasuti tisztviselő leánya Anna, Barbes Mihai városi tisztviselő leánya Mária, Bichicean Stefan pék leánya Rodica. Házasságot kötöttek: Varvorescu Chirica póstatisztviselő és Barna Victoria. Meghaltak: Hulmány Mihály 93 éves kovács, özvegy Schatteles Mórné Pollák Julia 71 éves, Bálint Ferenc 46 éves műszaki tisztviselő, Blum, született Lafiőr Katalin 67 éves, Miron Nicolae 20 éves földműves, Balogh Sándor 83 éves cipész.

— **Munkatáborba utalt aradi nő.** Az aradi üzemség utasítására a rendőrség őrizetbe vette Klein Ilona Sf. Gheorghe-utca 30. szám alatt lakó nőt, akit a törvényszék szabadságért egy hónapi munkatáborba való utalásra ítél és most ki kell töltenie büntetését.

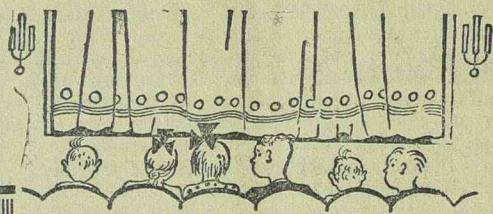
Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, május 23-án Timisoara-Temesvárott a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot. Belvárosban az Uniri-tér sarkán lévő Ionescu-Heyer gyógyszerár, Gyárvárosban a Stefan cel Mare utában lévő Jahner gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Lahovary-téren lévő Cristea gyógyszerár, Józsefvárosban a Dragajina-téren lévő Csírag gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelian a Panajoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerár.

A timisoarai városi mozi műsora E hétköznapon 3, 5, 7, 9 órakor. Vasár- és ünnepnapon d. e. 11 órakor is

CAPITOL Kivételes drámaszerű film Az élet hullámai Oper. BRG T E HORNEY és JOACHIM GO...SCHALK	ITALIA A szerelem iskolája Ki nem szeretné visszaidézni a kedves iskolaéveket? Különösen, ha olyan rokonszenves tanárok vannak, mint Victor Staal, Ulrich és Johannes Heesters	APOLLO Hallatlanul szenzációs bűntügyi vigjáték Tizenkét perccel éltél előtt Főszerepben GERALDINE KAIT, RENÉ DELTGEN és PAUL HENCKELS. A film végigviszi a nézőt a törvényszéki tárgyalási teremő, a hálókoson n, éjjeli mulatóhelyeken, szállodai hálókon, furcsa bűnásokon keresztül a rendőrszobáig

A FILM

VILÁGA

Beszélgetés Willy Birgel filmszínésszel a tempelhofi műteremben

Munka közben lepjük meg a mestert, az Ufa tempelhofi műtermében. Eppen a nagy Diesel-film próbái folynak. Arcán a munka diadalának kifejezésével lép ki Diesel, alias Birgel a gépteremből és kemény léptekkel hagyja el a gyárpületet.

— Sikert! — szól oda barátságosan a várakozás feszültségével álló öreg portásnak és ezzel véget is ért a jelenet. Pontosan huszonkét másodpercig tart az egész, mégis közel másfél órába kerül, míg működésbe léphet a felvevőgép. Türelmes megadással, mindig ugyanazokkal a fáradságtalan, rugalmas lép-

DAGMAR ALTRICHTER a fiatal német filmszínész

tekkel játssza végig Birgel mester a jelenetet, legalább huszszor, amióta itt vagyunk és ki tudja hány-szor azelőtt.

Hivatlan látogatókhoz ugylátszik nincs szokva, az Ufa, így bizony derekunkat tapogatva kell álló-gálnunk. De azért kitartunk. Türelmünk láthatólag a megközelíthetlenség hírében álló művészek is szem-et szur. A szünetekben mind közelebb köröz hoz-zánk és végül is maga töri meg a jeget:

— Nehéz jelenet, akármilyen egyszerűnek is lát-szik! Mindig nehéz, ha a felvevőgépnek a színészt kö-vetnie kell! Szerény bólogatással válaszolunk. Tuda-tos tartózkodásunk nyilván jó hatást tesz rá, mert a legközelebbi szünetet egészen nekünk szenteli. Bemut-atkozik, mintha szüksége lenne erre. Mikor megtud-ja, hogy újságírók vagyunk, már tudja, honnan fuj a szél. Készséggel áll rendelkezésünkre. Nem kell két-szer mondani, nyomban a kérdések özönét zudítja rá. Komolyan és olyan megfontoltsággal válaszolgat, mintha minden kérdésnek rejtett értelme lenne. A legtöbb kérdés művészi felfogásának szól. Hogy Willy Birgel vérbeli művész, mindenki tudja. Amire

IMPERIO ARGENTINA és MICHEL SIMON a „Tosca” című filmben

csak ez az egyoldalú kérdés-felelet-játék derit fényt, az nem mindennapi intelligenciája. Fényesen állja a vállatást! Nem lehet zavarba hozni, a legváratlanabb elméleti kérdésekre is határozottan, pontosan felel, ha kell, ügyes megkülönböztetésekkel zsonglörködik.

Művészi célja — vallja — az embernek a kidom-borítása. Mindig szívvel és értelemmel játszik. Nem-csak szerepét, hanem az egész darabot is tövérl-heyére áttanulmányozza, míg egészen eggyé nem lesz vele. Amit mond, azt érzi is, amiről beszél, azt látja is. Ez alól a technikai tárgyú film sem kivétel. Birgel mester tehát a technikai tárgyú mesébe is bele tudja élni magát? Pompás alkalom egy fogas kér-désre:

— A Diesel-film középpontjában a motor áll. Miképpen tud Herr Birgel érzelmi kapcsolatba lépni a motorral, holott nem mérnök és a művészek általában nem szoktak sok érdeklődést tanusítani a technika vi-lága iránt? A különben mindig komoly művész vá-ratlanul elmosolyodik:

— Örülök a kérdésnek, véletlenül kitünő példával szolgálhatok. Ott állunk a nagy feltaláló eredeti mo-torja mellett a müncheni muzeum pincéjében. És a vi-lághírű motor, melyhez egy egész élet küzdelmes munkája tapad, egyszerre csak forgásba jön, annyi év után először. A megindítást végző mérnökök az utolsó szegecsig ismerik a gépet, de üzemben még ők sem látták. Elhiszik nekem, hogy ezeknek a „szá-

ROSSANO BRAZZI mint Cavaradossi a „Tosca” című operából készült filmben

raz” lelkű technikai szakembereknek szívét is meg-illetődéssel tölti el a nagy pillanat? És elhiszik most már azt is, hogy csakugyan magam előtt látom a gé-pet, ha róla beszélök? Közvetve természetesen más-kor is mindig megvan a lehetőség az érzelmi kapoco-latok megteremtésére, hisz a gép nem mint gép, ha nem mint emberi törekvések célja és eszköze szerep-lő. A példa meggyőző, a hozzá fűzött megjegyzés pe-dig minden további ellenvetés elől elvágja az utat. Más tárgyra kell áttérnünk.

— Milyen emlékek fűzik Birgel urat Magyaror-szághoz? — tesszem fel a szokásos banális kérdést.

— Rosszak!

Szinte elhül bennem a vér, Rosszak?

— Igen, rosszak — ismétli meg tréfáját a jókedvre derült mester. Magyarországra eddig csak az újvidéki katonakórházat láttam, már pedig egy sebesülés em-léke rossz emlék. A közeljövőben egy Márai-darabban lépek színpadra. A darabot különben meg is filme-sítjük.

— Hogyan itéli meg Birgel ur a magyar filmter-melés jövőjét? — kérdezem.

— Pessimizmusra nem látok okot. A film első-sorban művészet és az is marad. Ha a magyar film magyar tárgyat művészi színvonalon dolgoz fel, a nemzetközi piacon is versenyképes lesz. A külföldet

is érdeklő magyar tárgyban, magyar filmrendező-művészetekben sincsen hiány, a magyar film-nek tehát szép jövőt jósolok.

Megszólal a rendező dudája, be kell fejeznünk beszélgetést. A viszontlátásra, bucsuzik a mester.

Dr. Némethy László

Az élet szimfóniája Tobis-film Bertram Hans rendezésében

A német filmtermelés terén a Bertram Hans által rendezett új Tobis-film: Az élet szimfóniája külön-leges helyet foglal el. Azt lehet mondani, hogy ez a film megtette a döntő lépést az úgynevezett „abszol-zenei film” felé. A cselekmény és a zene annyira ös-zefonott, hogy annak egymástól való elkülöníté-szinte lehetetlen. A kép és zene bemutatja Stef-Melchior életét, aki mint kántor éveken át zavartak boldogságban élt egy kis faluban feleségével és gyer-mekeivel. Boldog élete ellenére folyton arra vágy-dott, hogy zeneileg valamilyen különösen nagyot és szép-alkosszon. A nagy szimfónia azonban, amiről foly-tó álmodott, nem sikerült neki. Ekkor egy szép, ideg-assyony érkezett a faluba. Ilkka volt a neve és amik-másnap már ismét eltávozott a faluból. Stefan an-nyira rajba lett, hogy otthagya otthon feleség-gyermekeit, a varázslatos asszony után ment. Az év-során Stefan zenei alkotásai révén híres ember let-el akarta venni Ilkát. Feltékenységében megöle riv-lisát, a szép asszony unokaöccsét és ezért börtön-került. Kiszabadulva tizennyolc év után visszatér-t az elnagyott otthonba, ahol hűséges feleségét a ha-lioságon találta. Megbocsátóan kezét szorított a ha-dokló hitves a megtért férjjel, aki életének sok szé-s és fagyalmas emlékének hatása alatt megirta a le-ragyogóbb zenei alkotását, Az élet szimfóniáját. E-ben a filmben a szöveg, a párbeszédnek csupán al-é-tése, a hatalmas erővel ható zenének. A film szerep-Harry Baur, Henny Porten, Uhlen Gizella, Paul-Herald, Florath Albert, Serder Julia, Wodan Cusz-t játszóak. A zene feleségét: Hilde Weissner alakítja.

FILMHIREK

„A FEKETE SZERETŐ”

A jellegzetes mozcim mögött ezuttal nem érzelni szerelmi dráma rejtőzik, Fekete szerető — így nevezte Martin nevű szereplő a Diesel-motort, a jelenkor egy legnagyobb találmányát. Martin szerelő nélkül a feltaláló Diesel alakja szinte elképzelhetetlen; ez az egyszer munkás adott erőt a mérnöknek a kitartásra és a továbbmunkára amikor már majdnem végleg elcsúszott. A szerepét Josef Sieber játssza a Diesel című nagy UFA filmben. Rudolf Diesel alakját Willy Birgel eleveníti meg, míg Diesel feleségét: Hilde Weissner alakítja.

„EGY VONAT ELINDUL”

Vajjon a férfi az asszonyé, vagy pedig a mu-káé? — Ez a kérdés áll az „Egy vonat elindul” című Bavaria-film központjában, amikor is egy gyári-gató elkényeztetett kis feleségének magatartása ad-iet ezt a kérdést. A kicsi asszonyka ugyanis nem akarja tudomásul venni hogy a mézesetek is vé-gének egyszer és a férj ismét visszatérül a napi mu-kájához. Margenbach Leny, English Lucie, Alexand-Görg és Marian Ferdinand játszóak a Bavaria-fil-vezető szerepeit Meier Johannes vezetésével.

FIATAL BÉCSI FILMSZÍNÉSZNŐ SIKERE

Datzig Elfriede, a fiatal bécsi színésznő játs-z az új UFA-filmben, amelynek címe „Der Ochse-rieg” a női főszerepet. A filmet Deppe Hans re-dezi és a felvételek Prágában készülnek. A forg-tókönyvet Dalman József írta Ganghofer Lajos r-génye alapján.

KÉT FELTALÁLÓ HARCA

Az új UFA-filmben amelynek „Diesel” a cím Peters K. H. rendkívül érdekes szerepet játszi Feuermann mérnök alakjában, aki a nagy feltalá-Diesel mérnököt egy szabadságom csúspásával vádol-meg. Lüders tanár (Mghlow Henrik) ugyanis ell-eredett ellensége Dieselnek és ezért a biztatta Feu-er-mant erre a vádra. A kettőjük közötti harcból t-madt per során Diesel lett a győztes, de a sok hajsz-teljesen tönkretette lelki ellentálló feleségét. A renc-kivül izgalmas és nagy érdekességű filmben Dies-feltaláló szerepét Birgel Willy, a feleségét pedi-Weissner Hilde játsza.

KÖZGAZDASÁG

Erdélyi és bánsági gyapjúgyűjtő központok

A földművelésügyi miniszterium megengedte, hogy az 1135/1942. számú rendelettvény alapján mezőgazdasági szindikátusok központi szövetsége negyeshékhelyeken gyapjúgyűjtő központokat létesítsen. Erdélyben és Bánságban az alábbi városokban működik gyapjúgyűjtő központ:

- Arad:** Aradmegyei mezőgazdasági szindikátus, Regele Ferdinand 40-42. szám.
- Alba Iulia-Gyulafehérvár:** Alba-Alsófehér megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. Simion Barnutiu 23. szám.
- Brasov-Brassó:** Mezőgazdasági egyesület, Str. Bricei 2. szám.
- Beius-Belényes:** Bihar-Bihar megyei mezőgazdasági szindikátus a Crişul szövetkezet helyiségében.
- Oravita-Oravica:** Caras-Krassó megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. Andrei Saguna 37. szám.
- Fagaras-Fogarás:** Fagaras-Fogarás megyei mezőgazdasági szindikátus, Piata Unirii 6. szám.

Deva: Hunedoara-Hunyad megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. 6. Septembrie 53. szám.

Lugoj-Lugos: Severin-Szörény megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. Olosagului 10. szám.

Sibiu-Nagyszombat: Mezőgazdasági egyesület, Str. Abatorului 7. szám és Gyapjutermelők szövetkezete Poiana községben.

Timisoara-Temesvár: Timis Torontal-Temes Torontal megyei mezőgazdasági szindikátus, Blv. Regia n. Maria 1. szám.

Turda-Torda: Turda-Torda megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. Stefan cel Mare 56. szám.

Blaj-Balázsfalva: Tarnava Mica-Kisküküllő megyei mezőgazdasági szindikátus, Str. Aron Pumnul 1. szám.

Sighisoara-Szegesvár: Tarnava Mare-Nagyküküllő megyei mezőgazdasági szindikátus a mezőgazdasági kamarában.

Határidő napló

MÁJUS 25:

Gőzkazántulajdonosok eddig a napig kötelesek emlékiratot benyújtani a nemzetgazdasági miniszterium közlajigazgatóságához (Ministerul Economiei Nationale Directia Petrolului) feltüntetve, hogy a március 17-én kelt 153.160. számú rendelet értelmében közzénfűtésre átalakítandó eddig folyékony fűtőanyagot használt gőzkazánjaikhoz milyen anyagokra van szükség.

MÁJUS 30:

Üzleti könyvek lapjai után fizetendő illetékkülönbözet birságmentes kiigénylítése a pénzügyigazgatóságon.

Orvadászok és orvhalászok feljelentőinek jutalma. A földművelésügyi miniszterium 7356. számú határozatával felemelték az orvadászok és orvhalászok feljelentőinek jutalmát. Eszerint 15.000 leit kap, aki megemendett szarvasvadászatot, 10.000 leit kap, aki zergevadászatot, 4000 leit, aki tuzokvadászatot jelent fel. A lazac orvhalászásának feljelentőjét ugyancsak 4000 leiel jutalmazzák.

Egyre csökken az északamerikai kőolajkészlet. Német Távirati Iroda Genfen keresztül érkezett Washingtoni hírt közlő, amely szerint Ickes, az északamerikai kőolajfogyasztás racionalizálásával megbízott kormánybiztos kijelentette, hogy a hozott korlátozó intézkedések ellenére a készletek tovább csökkennek.

SPORTESEMÉNYEK

A Chinezul-CAMT—Ripensia mérkőzés Timisoara-Temesvár labdarugó eseménye

Timisoara-Temesvárott pünkösd vasárnapján folytatják az Alexandrescu-kupa küzdelmeit. A második fordulóban már rangadó van, mert a bánsági labdarugás két kiválósága

a Chinezul-CAMT és a Ripensia kerül egymással szembe.

A Chinezul-CAMT kitartó munkával jó színvonalon tartotta csapatát. Az egyesület megszakitás nélkül folytatta a munkát és ezzel főérdeme van abban, hogy a Timisoara-temesvári labdarugás folytonossága legmaradt és a közönség ismét hozzá szokott a mérkőzések látogatásához. A Ripensia az őszi idényben végén szerepelt, de most ismét megkezdték a ko-

moly munkát és a múlt vasárnapi első féldíj játékuk a régi Ripensiaira emlékeztetett.

A Chinezul-CAMT edzését csütörtökön ismét Poszák Vili vezette, aki alapos munkát végeztetett a játékosokkal. Ilyen komoly edzésekkel még az eddiginél is szebb eredményt várhatnak kedvenc csapatuktól a Chinezul-CAMT szurkolói, mert ezenkívül néhány tehetséges új játékost is sikerült megszerezni. A vasárnapi kupa-bajnoki találkozót tehát igen jó sportot ígér. Előzőleg ugyancsak a kupáért a

Banatul—Progresul

mérkőzés kerül eldöntésre, azt megelőzően pedig a Chinezul-CAMT és a Progresul ifjúsági csapatai vívnak bajnoki mérkőzést.

Magyarország—Dánia 13:12 (4:4)

A magyar kézilabda válogatott csapat a hannoveri mérkőzés után Kopenhágába utazott, ahol Dánia válogatott csapatával mérte össze erejét. A mérkőzés egy harcot és főleg igen szenzációs befejezést hozott. Ugyanis az eldöntetlenül végződött első féldíj után a dánok némi fölénybe kerültek és két perccel a befejezés előtt még 10:12 arányban vezettek. Ekkor azonban a magyar csapat nagyszerű hajrával egymás után három gólt ért el és ezzel megnyerte a mérkőzést, amelyet a 3000 főnyi közönség már a saját csapata a javára elkönyvelt.

A mérkőzés után a magyar csapat ismét visszatért Németországba.

COCHRAN MEGJAVÍTOTTA A 440 YARDOS GÁTFUTÁS VILÁGCSUCSOT

Hosszu évek óta hálálra volt ítélve az amerikai Gibson 56.6 mp-es negyedmérőföldes gátfutás vilá-

csuca. Hiszen a 400 m-es gátfutásban Hardin 50.6 mp-es ideje jelent a világcsucst már évek óta és a 400 m-en kívül már számosan futottak 52 mp-et vagy azon belül időt, ami mind jobb eredmény Gibsonnál. A megjavítás attól függött vajon kitűzi-e maga elé ezt a célt egy elsőrendű 400-as gátfutó.

Cochran a pár évvel ezelőtti Európában is járt, aránylag alacsony termetű kitűző 400-as ezt tette és mint azt egy Svédországon keresztül érkezett jelentés közli, Gibson világcucsát sikerült 52.2-re javítania.

Egy másik versenyen Blozis 16.74 méteres dobással nyerte a súlylökést és 50.77 méterrel a diszkoszvetést. Blozisról a világ jelenlegi legkiválóbb súlylötétlétjáró különben az a hír érkezett, hogy elfogadta egy hivatásos rúgdob csapat ajánlatát és annak hivatásos játékosa lett. Ebben az esetben az atlétika természetesen elvesztette.

ARO, ARAD Telef. 24-46

Ma a filmgyártás remekműve az „Esznapuri tigris” folytatása az ARO-ban, a

Hindu siremlék

La JANA, Kitty Jansen, Gustav Diesel

Kedvezményes és szabadjegyek egész héten érvényes telenek!

Jegyeiről idejében gondoskodjék!

Előadások naponta: 3, 5, 7, 10, 9, 10.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 11-kor matiné. Hétköznapokon d. u. 3-kor olcsó matiné 30 leles helyárakkal.

Snorthicek mindenestől

Aradi sporteredmény. Csütörtökön az aradi Textilgyár pályáján a gyár csapata az Armatúrával mérkőzött. Az eredmény 5:2 (4:0) volt.

Az olasz labdarugás egyik élescsapata, a Torino, elfogadta a Ferencváros és a NAC meghívását és június végén, vagy július elején Budapesten, illetve Nagyváradon szerepel. A megállapodás értelmében a visszavágóknak egy éven belül Torinóban kell megtörténniük.

Schaeferkördt Vera, a jeles német hölgyuszó 100 m-en 1:18-at, 400-on 5:42.7-t uszott Hamburgban.

Sport-Foto-Optic

A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mülley-nél

Timisoara I., Str. Solderer 11

Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

De Boer, a neves holland nehézsúlyú ökölvívó Brüsszelben a belga Van Deuren-nel mérkőzött. De Boer a negyedik menetben kiütötte ellenfelét.

A most kezdődő budapesti magyar-német Róma-Kupa teniszmérkőzésen Asbóth, Gábori, Sziget, Mayer dr. és Katona képviselik a magyar teniszsportot. Az olaszok ellen a labda- és az edzési hiány miatt még várakozáson alul szerepeltek a magyar teniszszőlők, de azóta már két hét tel el és kemény edzésekkel soltát pótolnak a hiányokon.

Bécsben szerepeltek a pozsonyi ökölvívók és vendéglátóktól 12:4 arányban vereséget szenvedtek.

A magyar ökölvívók a közeljövőben Olaszországban szerepelnek és erre előkészülve szombaton válogató versenyt rendeznek, amelyre két vidéki öklöt is meghívtak. A vidékiek azonban nem a válogatás szempontjából, hanem csak tanulni utaznak a magyar fővárosba.

„Bunita”-vendéglő
elsőrangú italok. Szíves párfogást kér

Ökölvívó: a v. i. Lukács-féle üzletbe, Arad, Marasesti-u. 29 sz. alá. Szép kert és kuqli-pálya, Azuga-sör és falánvéros vacsorák, Körösladányi, vendéglő

Rádió

SZOMBAT, MÁJUS 23.

Bucuresti. 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádiópósta. 12.30 Zenekari hangverseny. 12.50 A katonai órája. 13.50 Németnyelvű hírek. 14.00 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 A Munka és luma szervezeti műsora. 16.00 Gyermekek-műsora. 18.00 Táncczene. 19.00 Előadás. 19.15 Hangverseny. 20.00 Hírek. 20.10 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21.00 Zenekari hangverseny. 22.00 Hírek, sport. 22.20 Zenekari közvetítés Brasovból. 23.20 Hanglemezek.

Radio Moldova. 13.00 Nyitányok hanglemezeiről. 13.20 Hírek. 13.30 Román zene hanglemezeiről. 14.00 Hírek. 14.25 Jazz zenekar. 18.30 Hanglemezek. 19.00 Hanglemezek. 19.15 Háborkrónika. 19.30 Hanglemezek. 20.00 Előadás. 20.15 Hangverseny. 20.30 Hírek. 20.40 Balettzene hanglemezeiről. 21.00 Hang-

mezek. 22.00 Hírek. 22.30 Hanglemezek.
Budapest I. 6.40 Torna. 7.00 Hírek, hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Hegedűhangverseny. 11.40 Előadás. 12.10 Melles Béla zenekara. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés. 13.50 Bajtársi szöveg. 14.00 Művészhanglemezek. 14.30 Műsorismertetés. 15.20 Cigányzene. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.00 Idegennyelvű híradás. 17.15 Rádiózenekar. 17.55 Bónyi Adorján előadása. 18.15 Táncczene. 19.00 Hírek. 19.20 Hangképek innen-onnan. 19.45 Katta, Kitty, Katinka az Operettszínház előadása. 21.40 Hírek. 22.15 A Katta, Kitty, Katinka-operett harmadik felvonása. 22.45 Csárdáslemezek. 23.00 Idegennyelvű hírek. 23.25 Hanglemezek. 24.00 Hírek.

Budapest II. 17.00 A kolozsvári irodalmi és művészeti hét műsorából. 18.30 Földművelési előadás. 19.00 Zongorahangverseny. 19.30 Előadás. 20.00 Hírek. 20.10 Odry Árpád emlékest.

VASÁRNAP, MÁJUS 24.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I: 8 Harangzó. 8.45 Hírek. 9 Refomátus ünnepi istentisztelet. 10 Katolikus egyházi zene és ünnepi szentbeszéd. 11.15 Evangélikus ünnepi istentisztelet. 12.15 Ifjúsági félóra. 12.55 Előadás. 13.10 Mária hónapja, hanglemezek. 13.20 Katonazene. 13.45 Időjelzés, hírek. 14 Hanglemezek. 15 Mezőgazdasági előadás. 15.45 Tárogató cimbalom. 16.05 Előadás. 16.20 Karének. 16.40 Előadás. 17 Hírek. 17.20 Nóták. 18.20 Előadás. 18.35 Olasz rádió műsorából. 19 Hírek. 19.20 Zongora. 19.30 Sportelőadás, sportesemények. 20.10 Könnyű zene. 21.15 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű híradás. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II: 11.15 cigányzene. 12.10 Katonazene. 15-15.45 Táncczene. 17.45 Előadás. 18.10 Szalonőtl. 18.35 A medve, vigjáték egy felvonásban. 19 Szórakoztató lemezek. 19.35 Előadás. 20 Hírek. 20.10 Előadás. 20.15 Hémélet.

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetés díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költésnövekedéssel jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DIJSZABÁS. Allaskeresés rovatban tíz szög tizenöt lei, minden további szó kettő lei. Minden más rovatban tizenöt szög harminc lei, minden további szó három lei. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelíges és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknel tíz lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Lapkészbeszítőket felvesz a Déli Hírlap timisoarai kiadóhivatala. (5132)

Lapkihordó azonnal felvétetik jó fizetéssel. Jelentkezni Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (5130)

Szerény igényű megbízható, jólfizető minden keresetiek földbirtokos családnak. Egyedülálló nő előnyben. Cim Roesslerné, Lechnita, posta Jernuti. (3589)

Alkalmazók fiatal borbélysegédet és vízszelőkészítőket. Aurica, Brasov-Brassó. (3592)

Bádógost és napszámot felveszünk. Szabó Lajos, Arad, Saguna-ut 110. (2501)

Alkalmazunk egy négy középiskolát végzett tanulót, etnikai román, egy szolgát és egy 7 elemű végzett kifizetőt. Monopol borkereskedés, Arad. (1502)

Minden szakácsnő jó bizonyítvánnyal, jó fizetés ellenében alkalmazást talál. Jelentkezni lehet délután 5 és 6 óra között, dr. Munteanu Leonte, Timisoara II., Miron Romanul-utca 1. (3590)

Állást keres

Irodakísaszonny három nyelvtudással és gépirással állást keres. Cimeket „Gyakorlott” jellegre a timisoarai kiadóba kér. (3591)

Lakás

Kétszobás fürdőszobás lakás június 1-re kiadó. Timisoara V., Banul Maracine-utca 13. szám. (1291)

Kiadó egy egyszerű lakás, villany- és vízvezetékekkel, június 1-re. Timisoara V., Basarabiei-utca 22. szám. (1306)

Butorozott szoba modern berendezéssel, városban villamos mentén, kiadó. Cimeket „Komoly úriember” jellegre a timisoarai kiadóba kér. (1302)

Özv. Bálint Ferencné született Horky Vilma úgy a maga, mint az összes rokonok nevében mélyszégyen fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy felejthetetlen jó férje

Bálint Ferenc

a városi mérnöki hivatal tisztviselője

47 éves korában rövid, de kínos betegség után folyó hó 21-én, délelőtt 11 órakor elhunyt.

Temetése folyó hó 23-án, délután 6 órakor lesz a gyárvárosi római katolikus temető kápolnájában.

A gyászoló család.

Keresek egy vagy kétszobás modern lakást (II. kerületen kívül), lakbért előre fizetek, zóna-engedélyem van. Cimeket „Gyermekekellen” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1303)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, „lőszoba”, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákát, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédlőit meg hosszabbítjuk. Futárunk hatenként kétszer megy Timisoarara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Modern gyermekkocsi, jó állapotban lévő, csakis sötét színű, megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Késszép” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (5135)

Kézibőrönd, kisebb méretben, kifogástalan állapotban megvételre kerestetik. Cimeket ár, nagyság, minőség megjelölésével a timisoarai kiadóba kérek „Válódó bőr” jellegre. (5134)

Eladó üzem nagyobbitás végett 14 HP Ganz álló motor, 120.000 lei. Moara Calacea, jud. Timis. (1263)

Kitűnő ghioroci bor érkezett, állandóan kapható (telefon hívásra is) házhöz szállítva, literje 110 lei. Arad, Episcopiei-utca 14, Agentia Doktor Vasile. Telefon 13-14. (2487)

Világos háló ágybetéttel, garantált tiszta, eladó. Arad, Oituz-utca 111. sz. (2494)

Ebédliók, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszák és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keressünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3545)

Egy pár új 36-os sötétlék Fijt bőrcipő, több jökarban lévő 36 és 37-es nyári cipő, egy kerti vasasztal eladó. Timisoara III., Odobescu-utca 21. szám, ajtó 2. (1298)

Gyárörzésre alkalmas nagyobb kutyát keres szalaggyár. Timisoara III., Odobescu-utca 13. szám, (telefon 38 48). (1308)

Keztyűvarrógép, gázreszó és 50 méter kötéll eladó. Arad, Soarelui-utca 1. 11-12 óráig vagyok otthon. (1503)

Az Aradul-ou-i

Hartmann - tündérvár

megnyit

Naponta friss ételek és italok!

Kis jég szekrény, majdnem új, 80x100, eladó. Micalaea nou-Uj-Mikelaka, Miron-utca 18. Ugyanitt 100 drb. 1 literes fehér üveg eladó. Reggel 8-11-ig. (1505)

Keresek 15-18 drb. éves disznót megvételre. Ár augusztusban fizetendő. Garancia 50%-os. Cim: Reclama hirdetőbe. Arad, Eminescu-utca 8. (1507)

Méhesládok, műrajnak, anyanevelőnek való kaptárok, műlepek és kiépített kereketek eladók. Timisoara IV., Capitan Damsescu-utca 12. sz. (1293)

Gyárváros vagy Józsefvárosban keresek kisebb lakóházat, nagyobb telekkel vagy kerttel. Csak közvetlen ajánlatot kérek. Részletes ajánlatokat „Ház és telek” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1299)

Kifogástalan vashordók 180-200 liter űrtartalommal, kipróbálva, petroleum és motorina részére kapható. A. Winkle, Timisoara I., P. Chinezul-utca 6. (3583)

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK **ELŐADÁS/VÉTELE CSERÉJE**

minden árfokozatban **HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG**

Arad Bul. Carol 17 (volt 4) telefon 13-95

Vasárnap nyit meg Aradon a Remus-utca 37. szám alatt

FENOMEN

kerthelyisére, ahol mindenütt irriszen készített sütemények, elősörangy facylalt és különböző büsti italok kaphatók. Szives pártfogást kér a n. é. közönségtől

Matcut Mihály cukász

Ebédlió eladó. Megtekinthető délelőtt. Timisoara III., Romulus-utca 11. szám, Jáhnne. (1309)

Különbéle

Bordó kalap hétfőn 8-9 óra között elvesztett a Püspök-híd és a Regatta között. Megtaláló jutalom ellenében adjale: Timisoara I., Diaconovici Logazs 8/b, I. emelet, ajtó 4. (1286)

Ha valami érdekeset akar hallani, keresse fel a párisi grafologusnőt. Timisoara, II. i. Klein utca 29. szám. Előbeszélgetés 50 lei. (1277)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkremet, illom-tejszappant és illompudert három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Igazolvány - tényképe

a FOTO STUDIOBAN

a leggyorsabban készül a Timisoara I., Piata Libertatii

Hirdessen a

Déli Hírlapban